A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2012. december 13.*

„A munkavállalók szabad mozgása — EUMSZ 45. cikk — Az idősebb munkanélküliek és a tartósan munkanélküliek foglalkoztatási támogatása — A nemzeti munkaügyi hivatal valamely állásközvetítő irodájánál történő nyilvántartásba vétel feltétele — A lakóhelyre vonatkozó feltétel — Korlátozás — Igazolás”

A C-379/11. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Cour administrative (Luxemburg) a Bírósághoz 2011. július 18-án érkezett, 2011. július 14-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Caves Krier Frères Sàrl**

és

a **Directeur de l’Administration de l’emploi**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: A. Rosas, a második tanács elnökeként eljáró bíró, U. Lõhmus, A. Ó Caoimh (előadó), A. Arabadjiev és C. G. Fernlund bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: R. Şereş tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. június 21-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Caves Krier Frères Sàrl képviseletében M. Mailliet ügyvéd,

– a luxemburgi kormány képviseletében C. Schiltz, meghatalmazotti minőségben, segítői: G. Pierret és S. Coï ügyvédek,

– a cseh kormány képviseletében M. Smolek és D. Hadroušek, meghatalmazotti minőségben,

– az osztrák kormány képviseletében C. Pesendorfer, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: francia.

– a lengyel kormány képviseletében M. Szpunar és B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében G. Rozet, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2012. szeptember 27-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 21. cikk és az EUMSZ 45. cikk értelmezésére vonatkozik.

2 Ezt a kérelmet a Caves Krier Frères Sàrl (a továbbiakban: Caves Krier) és az Administration de l'emploi (munkaügyi hivatal, a továbbiakban: ADEM) között folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő, amelynek tárgya az idősebb munkanélküliek vagy a tartósan munkanélküliek foglalkoztatási támogatásának a megtagadása.

A luxemburgi jogi háttér

3 A code du travail (a munka törvénykönyve) L. 541–1. cikke szerint:

„A foglalkoztatási alap visszatéríti a magánszektor munkáltatóinak a foglalkoztatott munkanélküliek után fizetett társadalombiztosítási járulékok munkáltatót és biztosítottat terhelő részét, függetlenül attól, hogy e munkanélküliek részesültek-e munkanélküli ellátásban, feltéve hogy [45.] életévüket betöltötték, és álláskeresőként legalább egy hónapja szerepelnek az [ADEM] valamelyik állásközvetítő irodájának nyilvántartásában.

A legalább [40][44.] életévüket betöltött álláskeresőknek három hónapja, a legalább [30]–[39.] életévüket betöltötteknek tizenkét hónapja kell az [ADEM] valamely állásközvetítő irodájának a nyilvántartásában szerepelniük.

Az [ADEM] valamely állásközvetítő irodájánál történő nyilvántartásba vétel feltétele nem vonatkozik a [40.] életévüket betöltött álláskeresőkre, akiket az L. 513–3. cikk szerinti, a foglalkoztatásért felelős miniszter által jóváhagyott munkahely-megőrzési terv érint."

4 Ugyanezen code du travail L. 622–6. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy „minden munkát kereső munkanélküli személynek álláskeresőként nyilvántartásba kell vetetnie magát az [ADEM-nél]".

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

5 M. Schmidt-Krier, aki 1955. július 30-án született és luxemburgi állampolgár, férjével Németországban él, a luxemburgi határ közelében. M. Schmidt-Krier mindig is Luxemburgban dolgozott.

6 2008. május 1-jén M. Schmidt-Krier, aki akkor 52 éves volt, határozatlan idejű munkaszerződést létesített a remichi (Luxemburg) székhelyű Caves Krier társasággal.

7 A Caves Krier 2008. szeptember 2-án, M. Schmidt-Krier felvételét követően, a code du travail L. 541–1. cikkének első bekezdése alapján az idősebb munkanélküliek és a tartósan munkanélküliek foglalkoztatási támogatására vonatkozó kérelmet nyújtott be az ADEM-hez.

8 Az ADEM 2008. szeptember 4-i határozatában e kérelmet elutasította arra hivatkozva, hogy M. Schmidt-Krier nem teljesítette azt a feltételt, hogy legalább egy hónapja álláskeresőként szerepeljen az ADEM nyilvántartásában, ahogy a hivatkozott rendelkezés előírja (a továbbiakban: vitatott határozat).

9 A Caves Krier 2010. január 11-én e határozat megsemmisítése iránti keresetet nyújtott be a tribunal administratifhoz (elsőfokú közigazgatási bíróság), amelyben hangsúlyozta, hogy M. Schmidt-Krier Németországban szerepelt az álláskeresők nyilvántartásában, és egész életében Luxemburgban dolgozott, továbbá kizárólag azért vetette magát Németországban munkanélküliként nyilvántartásba, mivel házastársával együtt oda költöztek, miközben továbbra is Luxemburgban dolgozott.

10 A Caves Krier keresetét a törvény előtti egyenlőségnek a Luxemburgi Nagyhercegség Alkotmányában szereplő elvének amiatt történő megsértésére alapított jogalappal támasztotta alá, hogy az alkalmazandó szabályozás és ennélfogva a vitatott határozat eltérő bánásmódban részesíti a Luxemburgban élő, illetve a külföldön élő, de Luxemburgban dolgozó luxemburgi állampolgárokat, anélkül hogy e megkülönböztetést objektív szempontok igazolnák.

11 A tribunal administratif 2010. július 14-i ítéletében azzal az indoklással utasította el e keresetet, hogy M. Schmidt-Krier alkalmazásba vétele idején nem teljesítette az ADEM-nél való nyilvántartásba vétel feltételét. Az egyenlő bánásmód alkotmányos elvének megsértésével kapcsolatban e bíróság úgy ítélte meg, hogy a Luxemburgban élő, és ennélfogva az ADEM-nél álláskeresőként való nyilvántartásba vételre feljogosított munkanélküli helyzete nem hasonlítható össze az olyan munkanélküli helyzetével, aki nem Luxemburgban rendelkezik lakóhellyel, és ennélfogva ennél a hivatalnál nem vehető nyilvántartásba, ellenben a lakóhelye szerinti tagállam munkaügyi hivatalánál kell nyilvántartásba vetetnie magát.

12 A Caves Krier 2010. augusztus 12-én fellebbezést nyújtott be ezen ítélettel szemben a Cour administrative-hoz (másodfokú közigazgatási bíróság), melyben a code du travail L. 541–1. cikke első bekezdésének alkotmányellenességére hivatkozott.

13 A Cour constitutionnelle (alkotmánybíróság) 2011. május 4-i 64/11. sz. ítéletével (*Mémorial A* 2011., 1572. o.) megállapította, hogy e rendelkezés összhangban van a luxemburgi alkotmánnyal.

14 Előzetes döntéshozatalra utaló határozatában a Cour administrative ugyanakkor úgy ítéli meg, hogy ebben az ügyben uniós jogi kérdés is felmerül. Nem vitatott ugyanis, hogy csak a luxemburgi lakóhellyel rendelkezők vehetők nyilvántartásba az ADEM-nél. Így, mivel a code du travail L. 541–1. cikkének első bekezdése szerinti foglalkoztatási támogatás feltétele az ilyen nyilvántartásba vétel, a támogatásra lényegében azok a munkáltatók jogosultak, akik luxemburgi lakóhellyel rendelkező munkanélkülieket foglalkoztatnak. E rendelkezés tehát korlátozhatja az uniós polgároknak az EUMSZ 21. cikk és az EUMSZ 45. cikk értelmében vett szabad mozgását, mivel a 45. életévét betöltött munkanélküli lehetséges munkáltatója természetesen egy luxemburgi lakóhellyel rendelkező személyt fog előnyben részesíteni, hiszen egyedül az ő alkalmazása teszi számára lehetővé, hogy a szóban forgó támogatásban részesüljön.

15 A kérdést előterjesztő bíróság felhívja a figyelmet arra, hogy a luxemburgi államot az előtte folyó eljárásban nem képviselték, így ez utóbbinak nem volt lehetősége bizonyítani, hogy a lakóhelyre vonatkozó korlátozás az érintett személyek állampolgárságától független, objektív, közérdekű megfontolásokon alapul, és arányos a vitatott nemzeti rendelkezés által kitűzött jogszerű céllal. E bíróság úgy ítéli meg, hogy ezen igazolásokat hivatalból nem pótolhatja.

16 E körülmények között a Cour administrative felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„Összhangban van-e az uniós joggal, és különösen az [EUMSZ] 21. cikkel és az EUMSZ 45. cikkel a luxemburgi [c]ode du travail L. 541–1. cikk[ének első bekezdése], amely az érintettek munkanélküli-ellátásban való részesülésétől függetlenül biztosítja a magánszféra munkáltatói számára az általuk foglalkoztatott, [45.] életévüket betöltött munkanélküliek után fizetett társadalombiztosítási járulékok munkáltatót és biztosítottat terhelő részének visszatérítéséhez való jogot, feltéve hogy e munkanélküliek legalább egy hónapja álláskeresőként szerepelnek [az ADEM] valamelyik állásközvetítő irodájának nyilvántartásában, míg ez a jog nem illeti meg azokat a munkáltatókat, akik a megfelelő külföldi szerveknél álláskeresőként nyilvántartásba vett munkanélkülieket foglalkoztatnak?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

Az elfogadhatóságról

17 Először is az osztrák kormány azt állítja, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlan, mivel a kérdést előterjesztő bíróság nem ismertette pontosan az ügy lényeges tényeit és az alkalmazandó nemzeti rendelkezéseket. Ugyanis, jóllehet sem a code du travail szó szerint idézett L. 541–1. cikkének első bekezdéséből, sem a kérdés megfogalmazásából nem derül ki, hogy kizárólag a luxemburgi lakóhellyel rendelkezők esetére korlátozódik-e a kérdéses foglalkoztatási támogatás munkáltató számára történő megállapítása, az előzetes döntéshozatalra utaló határozat azonban látszólag egy ilyen korlátozást feltételez. Ennélfogva nem biztos, hogy meg kell vizsgálni a jelen esetben, hogy a lakóhelyre vagy egyszerűen az ADEM-nél történő nyilvántartásba vételre vonatkozó feltétel összhangban van-e az uniós joggal.

18 E kifogásnak nem lehet helyt adni. Ugyanis, ahogy a jelen ítélet 14. pontjából is kiderül, a kérdést előterjesztő bíróság a határozatában, amellyel előzetes döntéshozatal céljából a Bírósághoz fordult, a szükséges egyértelműséggel ismertette az alapügy lényeges tényeit, és pontosan beazonosította az alapügyben alkalmazandó nemzeti rendelkezést, vagyis a code du travail L. 541–1. cikkének első bekezdését. E bíróság egyébiránt kifejtette az alkalmazandó nemzeti szabályozással kapcsolatos saját értelmezését is, megállapítva, hogy nem vitatott, hogy kizárólag a luxemburgi területen lakóhellyel rendelkezők vetethetik magukat álláskeresőként nyilvántartásba az ADEM-nél. A Bíróság tehát minden szükséges információval rendelkezik ahhoz, hogy az alapeljárás eldöntéséhez hasznos választ adjon a kérdést előterjesztő bíróság számára.

19 Másodszor a cseh kormány felveti, hogy nem hipotetikus jellegű-e a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdés, tekintve hogy – függetlenül a code du travail L. 541–1. cikkének első bekezdésében előírtaktól – M. Schmidt-Kriert a Caves Krier alkalmazásba vette.

20 Még ha igaz is, hogy a code du travail L. 541–1. cikkének első bekezdése szerinti foglalkoztatási támogatás nyújtásának a Caves Krierrel szembeni megtagadása nem akadályozta meg e társaságot M. Schmidt-Krier felvételében, a támogatás ilyen módon történő megtagadása, ahogy azt a cseh kormány maga is elismerte írásbeli észrevételeiben, azzal a hatással járt, hogy az ő alkalmazására egy 45. életévét betöltött és az ADEM-nél nyilvántartásba vett álláskereső alkalmazásánál kedvezőtlenebb feltételek között került sor, ami a Caves Krier szerint az uniós jog által a munkavállalók számára biztosított szabad mozgáshoz való jog akadályát képezi, és következésképpen a közte és az ADEM között kialakult jogvita is ebből származott. E körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdés nem tekinthető hipotetikusnak.

21 Harmadszor a cseh kormány végül kiemeli, hogy a feltett kérdés a tekintetben is elfogadhatatlan lehet, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból látszólag az következik, hogy M. Schmidt-Kriert Németországban álláskeresőként vették nyilvántartásba, miközben ugyanebben az időben Luxemburgban dolgozott.

22 Ugyanakkor, mivel a kérdést előterjesztő bíróság megállapította, hogy az alapügyben a code du travail L. 541–1. cikkének első bekezdése alkalmazandó, ami azt feltételezi, hogy M. Schmidt-Krier alkalmazásának pillanatában munkanélküli volt, a Bíróság, amelynek az előzetes döntéshozatal keretében nem feladata a tények vizsgálata, nem vonhatja kétségbe ezt az előfeltételezést.

23 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az ügy érdeméről

24 A kérdést előterjesztő bíróság kérdésével lényegében arra keres választ, hogy az EUMSZ 21. cikket és az EUMSZ 45. cikket úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az a tagállami szabályozás, amely a 45. életévüket betöltött munkanélküliek foglalkoztatási támogatásának munkáltatók számára történő nyújtását ahhoz a feltételhez köti, hogy az alkalmazásba vett munkanélküli szerepeljen ugyanezen tagállam álláskeresőinek nyilvántartásában, amennyiben az ilyen nyilvántartásba vétel feltétele az adott tagállam területén fennálló lakóhely.

25 Emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében valamely tagállamnak a munkavállalók szabad mozgáshoz való jogát gyakorló és a lakóhelyétől eltérő tagállamban kereső tevékenységet folytató állampolgára – lakóhelyétől vagy állampolgárságától függetlenül –az EUMSZ 45. cikk hatálya alá tartozik (lásd különösen a C-152/03. sz. Ritter-Coulais ügyben 2006. február 21-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-1711. o.] 31. pontját és a C-212/05. sz. Hartmann-ügyben 2007. július 18-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-6303. o.] 17. pontját).

26 Egyébiránt a Bíróság ítélkezési gyakorlatából az is következik, hogy az EUMSZ 45. cikk keretében azt a személyt kell „munkavállalónak” tekinteni, aki meghatározott ideig szolgáltatásokat végez egy másik személy érdekében és annak utasítása szerint, amely ellenében díjazásban részesül. Amikor a munkaviszony véget ért, az érintett elvileg elveszíti a munkavállalói minőségét, ezt ugyanakkor úgy kell érteni, hogy egyrészt ez a minőség bizonyos hatásokkal járhat a munkaviszony megszűnése után, és hogy másrészt azt a személyt, aki ténylegesen munkát keres, munkavállalónak is kell tekinteni (lásd a C-85/96. sz. Martínez Sala-ügyben 1998. május 12-én hozott ítélet [EBHT 1998., I-2691. o.] 32. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

27 Ebből következik, hogy egy M. Schmidt-Krierhez hasonló határ menti ingázó helyzete, aki – miután a tényleges lakóhelyétől eltérő tagállamban elvesztette állását, és ugyanezen, lakóhelyétől eltérő tagállamban újból foglalkoztatják határozatlan idejű munkaszerződés keretében – az EUMSZ 45. cikk hatálya alá tartozik.

28 Annak ellenére, hogy az ezen cikkben előírt szabad mozgáshoz való jogok a munkavállalóknak – beleértve az álláskeresőket is – kedveznek, e cikk megfogalmazásában semmi nem utal arra, hogy ezekre a jogokra mások nem hivatkozhatnak. A hatékonyság és a hasznosság érdekében ugyanis a munkavállalók azon joga, hogy hátrányos megkülönböztetés nélkül alkalmazzák és foglalkoztassák őket, szükségszerűen együtt jár a munkáltatónak azzal a jogával, hogy a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően alkalmazza őket (lásd a C-350/96. sz. Clean Car Autoservice ügyben 1998. május 7-én hozott ítélet [EBHT 1998., I-2521. o.] 19. és 20. pontját, valamint a C-208/05. sz. ITC-ügyben 2007. január 11-én hozott ítélet [EBHT 2007., I-181. o.] 22. és 23. pontját).

29 E körülmények között egy olyan munkáltató, mint a Caves Krier hivatkozhat az EUMSZ 45. cikkben a munkavállalók számára közvetlenül elismert jogokra.

30 Tekintve, hogy az alapügy e rendelkezés hatálya alá tartozik, nem szükséges az EUMSZ 21. cikk értelmezéséről határozni. Ez utóbbi rendelkezés ugyanis, amely általános jelleggel rögzíti a tagállamok területén való szabad mozgás és tartózkodás valamennyi uniós polgárt megillető jogát, a munkavállalók szabad mozgása tekintetében az EUMSZ 45. cikk különös kifejeződésének minősül (lásd különösen a fent hivatkozott ITC-ügyben hozott ítélet 64. és 65. pontját, a C-287/05. sz. Hendrix-ügyben 2007. szeptember 11-én hozott ítélet [EBHT 2007., I-6909. o.] 61. és 62. pontját, valamint a C-367/11. sz. Prete-ügyben 2012. október 25-én hozott ítélet 20. pontját).

31 Azon kérdést illetően, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló nemzeti szabályozás az EUMSZ 45. cikk értelmében vett korlátozásnak minősül-e, emlékeztetni kell arra, hogy az EUM-Szerződés személyek szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseinek összessége annak megkönnyítését szolgálja, hogy a tagállamok állampolgárai az Európai Unió egész területén bármilyen kereső tevékenységet folytathassanak, és e rendelkezésekkel ellentétes minden olyan intézkedés, amely ezeket az állampolgárokat hátrányosan érintheti, amennyiben másik tagállam területén kívánnak kereső tevékenységet folytatni (lásd különösen a fent hivatkozott ITC-ügyben hozott ítélet 31. pontját, valamint a C-325/08. sz. Olympique Lyonnais ügyben 2010. március 16-án hozott ítélet [EBHT 2010., I-2177. o.] 33. pontját).

32 A luxemburgi kormány azonban úgy érvel, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás nem korlátozza a munkavállalók szabad mozgását, mivel semmilyen lakóhelyre vonatkozó feltételt nem ír elő. A feltett kérdés e tekintetben a nemzeti szabályozásnak a kérdést előterjesztő bíróság általi téves értelmezésén alapul. Bármely, luxemburgi lakóhellyel nem rendelkező munkanélküli is nyilvántartásba vetetheti magát az ADEM-nél. Ugyanis a code du travail L. 622–6. cikkének (1) bekezdése egyértelműen előírja, hogy minden munkát kereső munkanélküli személynek álláskeresőként nyilvántartásba kell vetetnie magát az ADEM-nél. Még ha a Németországban lakóhellyel rendelkező luxemburgi állampolgárnak nyilvánvalóan a német munkaügyi hivatalnál is kell nyilvántartásba vetetnie magát ahhoz, hogy esetlegesen munkanélküli-ellátásban részesüljön, semmilyen luxemburgi jogszabály nem akadályozza meg az ilyen munkavállalót abban, hogy az ADEM-nél is nyilvántartásba vetesse magát annak érdekében, hogy tájékoztatást kapjon a luxemburgi betöltetlen állásokról, és hogy az őt alkalmazó munkáltató élhessen a code du travail L. 541–1. cikkének első bekezdéséből származó jogokkal.

33 A luxemburgi kormány tehát úgy véli, hogy az uniós jog szempontjából sem ez a rendelkezés, sem a code du travail L. 622–6. cikkének (1) bekezdése nem hátrányosan megkülönböztető, mivel az álláskeresőnek semmilyen állampolgárságra vagy lakóhelyre vonatkozó feltételt nem kell teljesítenie ahhoz, hogy a szóban forgó támogatást igényelhesse. A hivatkozott törvénykönyv L. 541–1. cikkének első bekezdése egyébként egyértelműen meghatározza, hogy a munkáltatóknak visszatérítik a foglalkoztatott munkanélküliek után fizetett társadalombiztosítási járulékokat, függetlenül attól, hogy e munkanélküliek részesültek-e munkanélküli ellátásban. Az alapügyben így az ADEM a vitatott határozatban csak azt állapította meg, hogy M. Schmidt-Krier nem teljesítette az e hivatalnál történő nyilvántartásba vétel feltételét. E hivatal ellenben egyáltalán nem hozott a nyilvántartásba vétel megtagadásáról az uniós jog szempontjából hátrányosan megkülönböztető indokokra alapított határozatot.

34 Ebből – a luxemburgi kormány szerint – az következik, hogy a Luxemburg területén lakóhellyel rendelkező munkavállalókat, valamint más tagállamok Luxemburgban dolgozó állampolgárait vagy a Luxemburgban dolgozó, de más tagállamban lakóhellyel rendelkező luxemburgi állampolgárokat ugyanazon kötelezettségek terhelik. Nem áll fenn tehát eltérő bánásmód közöttük, tekintve hogy bármelyikük nyilvántartásba vetetheti magát az ADEM-nél.

35 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Bíróság nem rendelkezik hatáskörrel valamely tagállam belső jogának értelmezésére (lásd különösen a C-128/10. sz. és C-129/10. sz., Naftiliaki Etaireia Thasou és Amaltheia I Naftiki Etaireia egyesített ügyekben 2011. március 17-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-1885. o.] 40. pontját).

36 A Bíróságnak nem feladata, hogy valamely, az EUMSZ 267. cikk szerinti előzetes döntéshozatal iránti kérelem keretén belül nemzeti rendelkezések értelmezése tárgyában foglaljon állást, vagy hogy eldöntse, a kérdést előterjesztő bíróság által adott értelmezés helytálló-e (a C-378/07. és C-380/07. sz., Angelidaki és társai egyesített ügyekben 2009. április 23-án hozott ítélet [EBHT 2009., I-3071. o.] 48. pontja, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

37 A Bíróság ellenben – az uniós és nemzeti bíróságok hatáskörmegosztásának keretén belül – azt az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban meghatározott ténybeli és szabályozási hátteret köteles figyelembe venni, amelybe az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések illeszkednek (a C-63/08. sz. Pontin-ügyben 2009. október 29-én hozott ítélet [EBHT I-10467. o.] 38. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

38 Ezért a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmet – a luxemburgi kormánynak a kérdést előterjesztő bíróság nemzeti jogra vonatkozó értelmezését érintő bírálatai ellenére – a nemzeti jog ez utóbbi bíróság általi értelmezése fényében kell vizsgálni (lásd analógia útján a fent hivatkozott Pontin-ügyben hozott ítélet 38. pontját).

39 Márpedig, ahogy az már a jelen ítélet 18. pontjából is kiderül, még ha nem is kérdéses a jelen ügyben, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás nem is írja elő kifejezetten, hogy az ADEM-nél történő nyilvántartásba vétel feltétele a luxemburgi lakóhely, a kérdést előterjesztő bíróság megállapította a kérdést a Bíróságnak előzetes döntéshozatalra utaló határozatában, hogy vitán felül álló módon kizárólag a luxemburgi lakóhellyel rendelkezők vetethetik magukat álláskeresőként nyilvántartásba az ADEM-nél.

40 A Bírósághoz benyújtott iratanyagból egyébként kiderül, hogy ezt az értelmezést az alapügy vonatkozásában elfogadta a tribunal administratif is 2010. július 14-i határozatában, valamint a Cour constitutionnelle a 2011. május 4-én hozott 64/11. sz. ítéletében is.

41 Egyébiránt a Caves Krier által a Bíróság írásbeli kérdésére adott válaszként benyújtott iratok is rámutatnak, hogy bár a luxemburgi álláskeresők számára létrehozott internetes honlap röviden utal arra, hogy amennyiben a határ menti ingázók igénylik, nyilvántartásba vetethetik magukat az ADEM-nél, ennek ugyanezen honlap egyéb részei és több más dokumentum is ellentmond, amelyek ezzel ellentétben azt hangsúlyozzák, hogy az ADEM nyilvántartásába való felvételhez az álláskeresőnek ebben a tagállamban kell lakóhellyel rendelkeznie. Ráadásul, még ha az ADEM reformjának a Caves Krier által szintén benyújtott előkészítő anyagai azt is mutatják, hogy a 2012. évtől az állásukat elvesztő határ menti ingázók az ADEM összes szolgáltatását igénybe vehetik, e reform, amely az alapeljárás tényállásának idején még nem lépett hatályba, erőteljesen azt a képzetet kelti, hogy a 2012. évet megelőzően egy ilyen igénybevételi lehetőség még nem állt fenn.

42 Következésképpen a jelen előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés vizsgálata érdekében abból a feltételezésből kell kiindulni, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás az ADEM általi nyilvántartásba vételt, és ezáltal a code du travail L. 541–1. cikkének első bekezdése szerinti foglalkoztatási támogatás nyújtását a Luxemburgban fennálló lakóhely feltételéhez köti, amit azonban a kérdést előterjesztő bíróságnak hatásköre gyakorlásának keretében kell ellenőriznie.

43 E körülmények között úgy tűnik, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás eltérő bánásmódot vezet be egyrészt a tagállamok álláskeresőnek minősülő, Luxemburg területén lakóhellyel rendelkező állampolgárai, másrészt a más tagállamban lakóhellyel rendelkező szintén tagállami állampolgárok között.

44 Tekintve, hogy ez a nemzeti szabályozás a foglalkoztatási támogatás nyújtásását ahhoz a feltételhez köti, hogy az álláskereső Luxemburgban rendelkezzen lakóhellyel, bizonyos munkavállalókat pusztán azáltal hátrányosan érint, hogy azok egy másik tagállamban létesítettek lakóhelyet.

45 Ez alapján egy ilyen szabályozás visszatarthat egy Luxemburgban letelepedett munkáltatót attól, hogy olyan álláskeresőt alkalmazzon, aki, ahogy M. Schmidt-Krier az alapügyben, nem e tagállamban rendelkezik lakóhellyel, mivel az nem jogosítja fel e munkáltatót a foglalkoztatási támogatás igénybevételére, ellentétben az ugyanezen tagállamban lakóhellyel rendelkező álláskereső alkalmazásával.

46 Ebből következik, hogy ugyanezen szabályozás megnehezítheti egy M. Schmidt-Krierhez hasonló, munkanélkülivé váló határ menti ingázó munkához jutását Luxemburgban.

47 Az ilyen nemzeti szabályozás, amely kedvezőtlenebb bánásmódot biztosít a luxemburgi lakóhellyel nem rendelkező munkavállalók számára, mint amilyenben a luxemburgi lakóhellyel rendelkező munkavállalók részesülnek, korlátozza a munkavállalók számára az EUMSZ 45. cikkben elismert szabadságot (lásd analógia útján a C-227/03. sz. van Pommeren-Bourgondiën-ügyben 2005. július 7-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-6101. o.] 44. pontját, valamint a fent hivatkozott Ritter-Coulais-ügyben hozott ítélet 37. és 38. pontját).

48 A munkavállalók szabad mozgását korlátozó intézkedés csak akkor megengedhető, ha a Szerződéssel összeegyeztethető jogszerű célt szolgál, és közérdeken alapuló kényszerítő indokok igazolják. Ilyen esetben még az is szükséges, hogy az ilyen intézkedés alkalmazása az elérni kívánt célkitűzés megvalósítására alkalmas legyen, és ne lépjen túl az annak megvalósításához szükséges mértéken (lásd különösen, a fent hivatkozott ITC-ügyben hozott ítélet 37. pontját és a fent hivatkozott Olympique Lyonnais ügyben hozott ítélet 38. pontját).

49 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis minden konkrét esetben a tagállamoknak kell bizonyítaniuk, ha az uniós jog által elismert elvtől eltérést engedő intézkedést fogadnak el, hogy az említett intézkedés alkalmas a hivatkozott cél megvalósításának biztosítására, és nem haladja meg az e cél megvalósításához szükséges mértéket. A tagállamnak tehát az általa felhozható igazoló okok mellett ismertetnie kell az ezen állam által elfogadott intézkedés megfelelőségére és arányosságára vonatkozó elemzést, valamint az érvelését alátámasztó konkrét adatokat (a C-73/08. sz., Bressol és társai ügyben 2010. április 13-án hozott ítélet [EBHT 2010., I-2735. o.] 71. pontja).

50 A jelen esetben meg kell állapítani, hogy a luxemburgi kormány a Bíróság által a tárgyaláson erre vonatkozóan feltett kérdések ellenére sem törekedett ismertetni az ADEM-nél történő nyilvántartásba vételhez és ezáltal a foglalkoztatási támogatás nyújtásához az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás által előírt, lakóhelyre vonatkozó feltétel által elérni kívánt célt, csupán az e hivatalnál történő nyilvántartásba vétel feltételeinek igazolására szorítkozott, és így e kormány egyáltalán nem szolgáltatott bizonyítékot az EUMSZ 45. cikk által védett, közérdeken alapuló kényszerítő indokok igazolása céljából.

51 A kérdést előterjesztő bíróság számára adandó teljes válasz érdekében emlékeztetni kell arra, hogy természetesen a Bíróság korábban már kimondta, hogy a tagállamoknak kell kiválasztaniuk a foglalkoztatás területén a céljaik megvalósítására alkalmas intézkedéseket. A Bíróság elismerte, hogy a tagállamok széles mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek e hatáskör gyakorlása terén. Ezenkívül nem lehet vitatni, hogy az alkalmazás előmozdítása a szociálpolitika legitim céljának minősül (lásd a fent hivatkozott ITC-ügyben hozott ítélet 39. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

52 Mindazonáltal a szociálpolitika terén a tagállamok rendelkezésére álló széles mérlegelési mozgástér nem indokolhatja azon jogok veszélyeztetését, amelyek a magánszemélyeket a Szerződésnek az alapvető szabadságaikra vonatkozó rendelkezései alapján illetik meg (lásd a fent hivatkozott ITC-ügyben hozott ítélet 40. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

53 Ugyanakkor e tekintetben különösen arra kell emlékeztetni, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kiderül, hogy a lakóhelyre vonatkozó feltétel főszabály szerint nem megfelelő a migráns és határ menti munkavállalókat illetően, tekintve hogy ezek valamely tagállam munkaerőpiacán való elhelyezkedése főszabály szerint létrehozza az ezen állam társadalmába való szükséges mértékű beilleszkedést, lehetővé téve az adott állam állampolgárságával, illetve ott lakóhellyel rendelkező munkavállalókhoz viszonyított egyenlő bánásmódban való részesülést. A beilleszkedés többek között abból ered, hogy a fogadó tagállamban az általa végzett kereső tevékenység után fizetett pénzügyi hozzájárulás révén a migráns és a határ menti munkavállalók is hozzájárulnak ezen állam szociálpolitikájának finanszírozásához (lásd ebben az értelemben különösen a C-542/09. sz., Bizottság kontra Hollandia ügyben 2012. június 14-én hozott ítélet 63., 65. és 66. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

54 Nem vitatott tehát az alapügyet illetően, hogy M. Schmidt-Krier, még ha nem is rendelkezik lakóhellyel Luxemburgban, akkor is e tagállam állampolgárságával rendelkező határ menti munkavállaló, aki teljes szakmai pályafutását e tagállamban töltötte. Következésképpen úgy tűnik, M. Schmidt-Krier beilleszkedett a luxemburgi munkaerőpiacba.

55 A fentiekre tekintettel a feltett kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 45. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az a tagállami szabályozás, amely a 45. életévüket betöltött munkanélküliek foglalkoztatási támogatásának munkáltatók számára történő nyújtását ahhoz a feltételhez köti, hogy az alkalmazásba vett munkanélküli szerepeljen ugyanezen tagállam álláskeresőinek nyilvántartásában, amennyiben az ilyen nyilvántartásba vétel feltétele az adott tagállam területén fennálló lakóhely, amelyet a kérdést előterjesztő bíróságnak kell ellenőriznie.

A költségekről

56 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

Az EUMSZ 45. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az a tagállami szabályozás, amely a 45. életévüket betöltött munkanélküliek foglalkoztatási támogatásának munkáltatók számára történő nyújtását ahhoz a feltételhez köti, hogy az alkalmazásba vett munkanélküli szerepeljen ugyanezen tagállam álláskeresőinek nyilvántartásában, amennyiben az ilyen nyilvántartásba vétel feltétele az adott tagállam területén fennálló lakóhely, amelyet a kérdést előterjesztő bíróságnak kell ellenőriznie.

Aláírások